

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ

ГОЛУБКІН Сергій

Державний біотехнологічний університет
<https://orcid.org/0009-0002-7673-4943>

В статті досліджуються питання щодо визначення основних фінансових інструментів затребуваних у сфері цифрового розвитку з урахуванням сучасних тенденцій в цифровому просторі. Зазначено, що потреба в цифровому розвитку, а також впливи європейських і світових тенденцій стали рушійною силою для цифрових перетворень в Україні. Досліджено джерела і напрямків вітчизняного фінансування у сфері цифровізації й цифрової трансформації. Визначено сутність категоріального поняття цифрова економіка. Обґрунтовано, що сучасна індустрія фінансових технологій представлена значною кількістю рішень і сервісів. Визначені основні фінансові механізми і тренди, які визначають розвиток фінансово-технологічної індустрії в цифровому просторі. Зазначені необхідні умови, які б забезпечили впровадження фінансових механізмів у цифровий розвиток в Україні. Доведено, що ефективна реалізація фінансових механізмів можлива лише за умови забезпечення якісного правового поля розвитку цифрового простору, що забезпечується правовими інструментами.

Ключові слова: цифрова економіка, цифровий розвиток, фінансові інструменти, інформаційно-комунікаційні технології.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-48>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

За сучасних реалій інфраструктура світової економіки та її інтенсивний розвиток нерозривно пов'язана з цифровими технологіями. Сучасні інформаційні технології сприяють формуванню нового технологічного укладу, який впливає на різні сфери діяльності. На основі оцінки рівня цифровізації національної економіки окремої країни можна оцінювати суспільний розвиток. Цифрова економіка є ключовим напрямом розвитку для всіх країн і формує не лише економічну і соціальну траєкторію розвитку, але і пріоритетні напрями політики держави. На думку МВФ, національні лідери повинні сприяти подоланню цифрових розривів між країнами, регіонами задля усунення нерівності соціально-економічного розвитку та боротьби з бідністю. Відтак цифрові технології стають ключовим чинником, який впливає на конкурентоспроможність країн на світовому ринку товарів, послуг, праці, фінансовому ринку. Зокрема, пандемія значно розширила ринок цифрових послуг навіть в країнах Азії та Африки, які розвиваються.

В сучасних умовах проходить стрімке зростання обсягів цифрової економіки для всіх країн світу і України в тому числі. Цифровізація суттєво змінює вектор розвитку економіки на світовій арені завдяки зниженню затрат на збір, зберігання, обробку отриманих даних, скороченню технологічних ланцюжків, впровадженню ефективних технологій. Можливості, які пропонують зазначені технології та їхні численні комбінації, формуватимуть те, що зазвичай називають економікою цифрових послуг. З іншого боку, цифрові технології, які застосовуються в сучасній практиці, також відкривають значні можливості для маніпуляцій, ризиків кіберзлочинності, відмивання коштів, злочинів у фінансовій сфері тощо. Наведені аргументи підкреслюють актуальність дослідження, в межах якого розглядаються сучасні фінансові інструменти, що дозволяють забезпечити розвиток цифрового простору.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Сьогодні цифровізацію або цифрову трансформацію економіки нерідко порівнюють з індустріалізацією. Дійсно, як у XIX–XX століттях індустріалізація визначала рівень розвитку економіки країни, а у XXI столітті такий рівень почала визначати цифровізація. Однак і індустріалізація, і цифровізація є суперечливими процесами, що мають як позитивні, так і негативні наслідки для суспільства та індивіда. Серед позитивних сторін можна виділити такі важливі моменти, як поява нових галузей та продуктів, розробка й застосування передових технологій, розширене відтворення, розширення ринку збуту тощо. У вік розвитку цифрової економіки швидко з'являються й впроваджуються в практику нові технології та послуги, які змінюють всю структуру національного виробництва товарів і послуг і водночас глибше інтегруються у глобальні ланцюжки створення вартості. Формування нових можливостей для розвитку цих технологій і послуг є важливою передумовою для економічного прориву.

Зазначимо, що перше місце за рівнем цифровізації наразі займають США. Більша частина операцій і транзакцій відбувається в електронному форматі. Основні зусилля Штатів спрямовані на

роботизацію виробництва та покращення систем інформаційної безпеки. Але не тільки США зацікавлені у цифровізації. Китай, спираючись на досвід інших країн, адаптує зарубіжні новації під себе, створюючи власні інновації. Одним із останніх досягнень є відкриття ринку для зовнішніх учасників торгівлі, що дозволило країні стати найбільшою торговою державою світу. У 2023 році Китай встановив особистий рекорд за обсягом торгівлі, який склав 760 мільярдів доларів. Одночасно китайський уряд піклується про збалансованість торгівлі між великими міськими та сільськими підприємствами. Для дотримання пропорцій уряд Шанхая організував «села Таобао» – населені пункти, мешканці яких безпосередньо зайняті виробництвом товарів для великих інтернет-магазинів. Китай також приділяє значну увагу процесам екологічного виробництва. У 2023 році уряд КНР оголосив про розвиток «Індустрії обчислювальних потужностей», що передбачає впровадження найновіших технологій. Етап, який Китай вже подолав, – це створення сервісу генеративного штучного інтелекту від Alibaba і Baidu.

Цифрова економіка Німеччини також продовжує розвиватися. Найсильніші позиції країни у сфері штучного інтелекту, товариство ім. Фраунгофера обігнало всі дослідницькі організації світу за кількістю патентних заявок на штучний інтелект. Нові технології в Німеччині впроваджують у сфери планування й контролю дорожнього руху, персоналізації медицини та будівництва.

У Великій Британії автоматизували процес моделювання будівель і споруд. Особливою гордістю британців стали 5G-зв'язок і блокчейн. Зараз Королівство працює над розробкою спеціальних документів і цифрових ініціатив, які дозволяють покращити організацію економічної системи загалом і кожного виробництва зокрема.

Швеція запустила проєкт «Going Digital: Making the Transformation Work for Growth and Well-being», що містить рекомендації для керівників компаній і виробництв у сфері цифровізації. Автори проєкту вважають важливим розширити охоплення підключення домогосподарств і фірм до інтернету та поширити цифрові технології серед громадян, компаній і в уряді. Тож, високий рівень розвитку цифрових технологій у зазначених країнах пояснюється грамотною державною політикою в сфері підтримки розвитку ІТ, сприятливим податковим та інвестиційним кліматом для ІТ-компаній, їхнім потужним виробничим, науковим та інноваційним потенціалом, а також іншими факторами, що визначають лідерські позиції на світовому ринку.

У вітчизняній науці присвячена значна увага формуванню цифровізації економіки, цифрових трансформацій сучасного бізнес-середовища та бізнес-процесів, дослідженню трендів, ризиків цифрової економіки та пріоритетності розвитку цифрових технологій для національної економіки серед яких праці Більо І., Васильєва Т., Рагуліна Н., Загарій В. К., Ковальчук Т. Г., Синільник В. В., Шостак Л., Микитюк Є., Пищуліна О. Пчелинська Г., Лапин А., Гринчук І., Оленюк Д. та інші. Незважаючи на масштаби наукових розробок та досліджень зазначених питань, на нашу думку, актуальними є з'ясування теоретичних і правових засад впровадження фінансових інструментів у простір цифрового розвитку.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою даної публікації є дослідження переваг цифрового розвитку, аналіз сучасного стану фінансування сфери та визначення основних фінансових інструментів затребуваних у сфері цифрового розвитку з урахуванням сучасних тенденцій в цифровому просторі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Швидкий розвиток цифрових технологій останніх десятиліть призвів до глобальної економічної революції, формуючи цифрову економіку, яка перетинає географічні кордони та впливає як на країни, які розвиваються, так і на розвинуті країни. Від електронної комерції до передових технологій, таких як штучний інтелект і блокчейн, цифрова економіка охоплює різні сфери. Термін «цифрова економіка», який широко вживаний у сучасному науковому середовищі, є калькою з англійської мови («digital economy»), але, як завжди, значення «оригінального» терміна ширше – це і цифрова економіка, і електронна економіка, і числова економіка, і дискретна економіка, і навіть перебудова окремої галузі (продукту) на основі цифрової технології. Поряд із терміном «цифрова економіка» використовуються як синоніми терміни «цифровізація економіки» та «цифрова трансформація економіки». Цифрова економіка – це не лише технологічне явище, але й багатогранний фактор, що впливає на соціальні структури, економічну політику та глобальну конкурентоспроможність [8].

Цифрова економіка – це складна екосистема з кількох компонентів, які впливають на формування економічного ландшафту. Електронна комерція, цифрова інфраструктура, аналітика

даних, нові технології, цифрова грамотність та освіта є її ключовими складовими. Електронна комерція полегшує онлайн-транзакції та змінює структури роздрібної торгівлі. Цифрова інфраструктура, зокрема високошвидкісний інтернет та центри обробки даних, є основою цифрової економіки. Аналітика даних внесла зміни у процеси прийняття рішень, важливі як для розвинутих, так і для країн, що розвиваються. Нові технології, такі як штучний інтелект та блокчейн, каталізують цифрову трансформацію. Цифрова грамотність та освіта відіграють ключову роль у формуванні робочої сили для цифрової економіки. Розуміння взаємодії цих компонентів допомагає аналізувати відмінності та конвергенцію у цифровій економіці різних країн, висвітлюючи чинники, які впливають на їхні траєкторії в глобальному цифровому ландшафті [5].

В умовах кризи особливої гостроти набувають питання ефективного фінансування та дієвого контролю складних процесів цифровізації національної економіки, коли нова цифрова економіка має служити стратегічним цілям розвитку соціально орієнтованої держави і, не в останню чергу, боротьбі з безробіттям та бідністю. Актуальним стає побудова ефективної системи стимулювання, а також контролю процесів цифровізації економіки та соціального життя, а цифрова економіка має перестати бути лише абстрактним стратегічним планом і перейти у сфери реальних дій як з боку держави, так і приватного бізнесу. Україна визначила цифрову трансформацію як пріоритетну політику, що вже відзначено нещодавніми визнаннями серед європейської експертної спільноти успіхами у впровадженні систем «ProZorro» та «e-Health», у запровадженні мобільного покриття 4G та запуску електронних послуг у державному та приватному секторах. Протягом останніх років в Україні з'являються тенденції до визнання цифрової трансформації як майбутнього «драйверу» економіки країни [6].

Потреба в цифровому розвитку, а також впливи європейських і світових тенденцій стали рушійною силою для цифрових перетворень в Україні. Наразі питання джерел та напрямків фінансування у сфері цифровізації й цифрової трансформації є надзвичайно актуальними [3]. Так, у 2021 році обсяг фінансування цифрової трансформації становив 1,789 млрд грн. Із цієї суми 602 млн грн було спрямовано на реалізацію Національної програми інформатизації, 500 млн грн – на підключення до Інтернету 6 тисяч об'єктів у сільській місцевості, 340 млн грн – на розвиток мобільного застосунку та порталу «Дія», вдосконалення державних реєстрів, електронних довірчих послуг, платформи «Дія. Цифрова освіта», електронного документообігу в державних органах тощо. Також 231 млн грн спрямовано на розвиток адміністративних послуг і розширення мережі центрів надання адміністративних послуг, а 116 млн грн – на розвиток ІТ-освіти [4]. У 2022 році обсяг фінансування для продовження цифровізації України зріс до 2,98 млрд грн. Державні кошти були спрямовані на діджиталізацію охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, розвиток адміністративних послуг, а також на Національну програму інформатизації, веб-портал «Дія» тощо. Основними напрямками фінансування стали: Національна програма інформатизації (718 млн грн), розвиток Інтернету в сільській місцевості (500 млн грн), ІТ-проекти (600 млн грн), ІТ-освіта (212 млн грн), забезпечення перепису населення (400 млн грн), а також розширення можливостей порталу «Дія» (318 млн грн) і адміністративних послуг (232 млн грн) [4]. Структура обсягів фінансування сфери цифрової трансформації наведено на рис.1.

Рис. 1. Структура обсягу фінансування у сфері цифрової трансформації 2022 році, %

Варто відзначити, що у структурі фінансування сфери цифрової трансформації у 2022 році найбільшу частку (26%) становили видатки на реалізацію Національної програми з інформатизації. Далі йдуть видатки на розвиток пріоритетних ІТ-проектів (22%), підключення об'єктів у сільській місцевості до мережі Інтернет (18%), підготовку до проведення Всеукраїнського перепису населення (14%), та реалізацію ключових напрямків цифровізації (12%) [2].

В контексті дослідження зазначимо, що сучасна індустрія фінансових технологій представлена значною кількістю рішень і сервісів. До основних фінансових механізмів і трендів, які визначатимуть розвиток фінансово-технологічної індустрії в цифровому просторі, можна віднести такі: ІКТ (інформаційно-комп'ютерні технології); технології великих даних та їх аналіз; хмарні технології; безконтактні платежі та IoT; краудфандинг; інтеграція з криптовалютами; блокчейн-технології; трансформація транзакцій; відкриті інтерфейси; технології розподілених реєстрів; персоналізація та біометрія; штучний інтелект і роботизація. Значна кількість інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій складають інфраструктурний інструментарій цифрової економіки. До того ж, практично всі нові технології у фінансовій сфері спрямовані на ефективну інтеграцію платформ, пов'язаних зі зміною платежів B2B та B2C, подолання бар'єрів на шляху переходу галузей до цифрових технологій, встановлення нових стандартів для реалізації електронних платежів, оптимізацію бізнесу та скорочення витрат за допомогою засобів автоматизації, зниження навантаження на працівників через використання електронних сервісів, персоналізацію різних товарів і послуг. Для ефективного ведення підприємницької діяльності в сучасних умовах важливо не хаотичне застосування окремих фінансових інструментів, а продумана і чітка стратегія цифрової трансформації.

Для розвитку цифрового простору України необхідно забезпечити впровадження фінансових механізмів із дотриманням базових умов [1]. Перша ключова умова - це висококваліфікований персонал. Цифрова економіка без людського капіталу нестійка. У цьому контексті модернізація системи освіти є фундаментальною умовою цифрового майбутнього. В процесі цифровізації освіта відіграє найважливішу роль, оскільки відповідає за якість підготовки людського капіталу до сучасних реалій ринку: цифрові технології формують нову реальність розвитку ринку праці, який має володіти певним набором знань і навичок. Друга умова: підприємці мають бути мотивовані працювати в Україні та реалізовувати тут бізнес-проекти. Підприємці є кінцевою ланкою процесу впровадження всіх технологій. Технолог, винахідник, науковець можуть придумати що завгодно, але підприємець створює кінцевий продукт, реалізуючи ту чи іншу фінансову технологію. При цьому рівень знань у галузі підприємництва, маркетингу та просування в нашій країні наразі доволі низький. Цю проблему можна вирішити за допомогою таких освітніх програм, що дозволяють опанувати необхідні підприємницькі знання та маркетингові компетенції.

Сучасний період в економічній сфері характеризується загостренням внутрішньої конкуренції та демократизацією послуг на фінансовому ринку, що вимагало екстреного державного фінансування з боку представників «Великої двадцятки» (G20) для компенсації зазначених проблем. Рішення забезпечувалось шляхом впровадження відкритих інтерфейсів API (Application Programming Interface) у фінансовий сектор. Інтерфейси API поділяються на обмежено відкриті (доступ до них можливий лише за спеціальними угодами, наприклад, для бізнес-партнерів, корпоративних клієнтів), відкриті (доступні всім охочим) і закриті (доступні лише розробникам в організації). Така система створена для покращення якості обслуговування клієнтів і надає стороннім особам можливість використовувати дані банку. У результаті клієнти отримують можливість через сайт або банківський застосунок мати доступ до продуктів і сервісів усіх фінансових організацій, які зробили свої послуги доступними через такі банківські платформи за допомогою API. Завдяки цій технології банки та інші фінансові організації можуть обмінюватися даними (демонструвати на сайтах поточні курси валют, враховуючи їх зміни) і надавати зовнішнім платформам готові сервіси (для переказу грошей між користувачами соціальних мереж). Однак перспективні можливості й довгострокові вигоди, що надаються відкритими банківськими API, супроводжуються також і значними ризиками для всіх сторін таких фінансових відносин. Для фінансових організацій ризики полягають у високих витратах, пов'язаних із функціонуванням відкритих API, ризиках кіберзлочинів та кібертероризму. Безпосередньо для клієнтів банків ризики полягають у розголошенні конфіденційної інформації, а також у викраденні коштів із банківських рахунків.

З метою зниження цих ризиків 14 вересня 2019 року була введена директива PSD2 (Revised Payment Service Directive), спрямована на посилення економічної безпеки в цифровому середовищі. Директива PSD2 також передбачає фінансовий захист споживачів фінансових послуг [7].

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що ефективна реалізація фінансових механізмів можлива лише за умови забезпечення якісного правового поля розвитку цифрового простору, що забезпечується правовими інструментами. Тому, в першу чергу необхідно визначити понятійний апарат фінансових технологій у чинному національному та міжнародному правовому полі. Такі категорії цифрової економіки, як криптовалюта, блокчейн, смарт-контракти, на сьогодні не мають чіткого правового регулювання. З огляду на широке поширення цих явищ та підвищений інтерес до них громадян, необхідно вирішити ці питання для усунення правової невизначеності, а також ввести низку понять до законодавчих актів. Розумним кроком стало б прийняття закону про краудфандинг, що дозволило б віднести зроблені в Інтернеті інвестиції до речових прав, а також до отриманих токенів. У світовій практиці краудфандинг як технологія пропонує можливість задовольнити фінансові потреби майже всіх, хто потребує інвестицій. Прийняття закону про краудфандинг є необхідним кроком в умовах цифровізації економіки. У цифрову епоху дані (інформація, бази даних, інформаційні ресурси тощо) є головним об'єктом правовідносин, що виникають, тому необхідно забезпечити законодавче регулювання у сфері «великих даних». Вітчизняне законодавство встановлює окремі категорії інформації, доступ до якої обмежено через її особливу значущість (державна, комерційна, банківська, медична чи особиста таємниця). Однак цього правила недостатньо, коли йдеться про розкриття ролі інформації в епоху цифрової економіки. Інформаційні технології надають необмежені можливості для отримання та використання інформації, що слід враховувати при оцінці реального ризику порушення конфіденційності. Тому в рамках розвитку цифрових технологій доцільно визначити напрям розвитку законодавства щодо захисту даних, які використовуються в мережі Інтернет, та забезпечити економічну безпеку різних фінансових потоків у цифровому просторі, що підтримується сучасними технологіями та нововведеннями.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Нині в сучасному цифровому просторі створені передумови для зміни бізнес-моделей учасників ринку, подальшого розвитку фінансово-технологічної сфери та розширення вже сформованих екосистем. Функціонування цифрової системи реалізації фінансових інструментів можливе лише за умови ухвалення своєчасних законодавчих основ, що відповідають сучасним тенденціям розвитку цифрового простору, які ґрунтуються на сучасних інформаційних технологіях та адекватному правовому забезпеченні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент. 2016. № 6. С.106–107.
2. Кужда Т., Лициків І. Дослідження стану та перспектив цифрового розвитку в Україні. Галицький економічний вісник №5-6 (78-79), 2022 с. 146-155
3. Лاپин А. В., Гринчук І. О., Оленюк Д. О. Діджиталізація економіки в Україні: сучасний стан та перспективи. Ефективна економіка. 2022. Вип.7. URL: https://www.researchgate.net/publication/362275211_DIDZITALIZACIA_EKONOMIKI_V_UKRAINI_SUCASNIJ_STAN_TA_PERSPEKTIVI
4. Огляд заходів щодо цифрової трансформації та відновлення економічного розвитку України в умовах війни. Національний інститут стратегічних досліджень. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-zakhodiv-shchodo-tsyfrovyitransformatsiyi-ta-vidnovlennya>
5. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика : монографія / В. Г. Воронкова, В. О. Нікітенко. — Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. — 460 с
6. Цифрові трансформації в Україні. URL: http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Research_DT_PF_WG2_ua-1.pdf
7. Що таке друга директива про платіжні послуги PSD2. URL: <https://www.linkedin.com/pulse>
8. Яненкова І.Г., Руденко Н.О. Концептуальні засади цифрової трансформації економіки. Наукові праці. Економіка. 2018 Випуск 300. Т.312 с. 437-40

REFERENCES:

1. Koliadenko S. V. Digital economy: prerequisites and stages of formation in Ukraine and in the world. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment*. 2016. № 6. S.106–107.
2. Kuzhda T., Lytsyktiv I. Study of the state and prospects of digital development in Ukraine. *Haltskyi ekonomichnyi visnyk* №5-6 (78-79), 2022 s. 146-155
3. Lapyn A. V., Hrynychuk I. O., Oleniuk D. O. Digitalization of the economy in Ukraine: current state and prospects. *Efektivna ekonomika*. 2022. Vyp.7. URL: https://www.researchgate.net/publication/362275211_DIDZITALIZACIA_EKONOMIKI_V_UKRAINI_SUCASNIJ_STAN_TA_PE_RSPEKTIVI
4. Ohliad zakhodiv shchodo tsyfrovoy transformatsii ta vidnovlennia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy v umovakh viiny. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen*. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-zakhodiv-shchodo-tyfrovoyitransformatsiyi-ta-vidnovlennya>
5. *Filosofiiia tsyfrovoy liudyny i tsyfrovoho suspilstva: teoriia i praktyka : monohrafiia / V. H. Voronkova, V. O. Nikitenko. — Lviv-Torun : Liha-Pres, 2022. — 460 s*
6. *Tsyfrovi transformatsii v Ukraini*. URL: http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2021/04/Research_DT_PF_WG2_ua-1.pdf
7. Shcho take druha dyrektyva pro platizhni posluhy PSD2. URL: <https://www.linkedin.com/pulse>
8. Ianenkova I.H., Rudenko N.O. Conceptual principles of digital transformation of the economy. *Naukovi pratsi. Ekonomika*. 2018 Vypusk 300. T.312 s. 437-40

FINANCIAL INSTRUMENTS OF DIGITAL DEVELOPMENT**HOLUBKIN Serhii**

State Biotechnological University

<https://orcid.org/0009-0002-7673-4943>

In today's conditions, the infrastructure of the world economy and its intensive development are inextricably linked with digital technologies, which contribute to forming a new technological order that affects various spheres of activity. Digitization significantly changes the vector of economic development on the world stage due to reduced costs for the collection, storage, and processing of received data, the shortening of technological chains, and the introduction of effective technologies. The given arguments emphasize the study's relevance, which examines modern financial instruments that allow for the development of the digital space.

The publication aims to research the advantages of digital development, analyze the current state of funding in the field, and identify the main financial instruments in demand.

The results. The article explores issues related to the definition of the leading financial instruments in demand in the field of digital development, taking into account modern trends in the digital space. It was noted that the need for digital development and the influence of European and world trends became the driving force for digital transformations in Ukraine. Sources and directions of domestic financing in digitization and digital transformation have been studied. The essence of the categorical concept of digital economy is defined. It is substantiated that many solutions and services represent the modern industry of financial technologies. The main financial mechanisms and trends that determine the development of the financial and technological industry in the digital space are defined. The necessary conditions to ensure the implementation of financial mechanisms for digital development in Ukraine are indicated. It has been proven that the effective implementation of financial mechanisms is possible only to ensure a high-quality legal field for the development of the digital space, which is provided by legal instruments.

Conclusions. In the modern digital space, prerequisites have been created for changing market participants' business models, further development of the financial and technological sphere, and expansion of already-formed ecosystems. The functioning of the digital system for implementing financial instruments is possible only under the adoption of timely legislative frameworks that correspond to modern trends in the development of digital space.

Keywords: digital economy, digital development, financial instruments, information and communication technologies.